

Debrecen 1907
220

DEBRECZEN

A DEBRECZENI FÜGGETLENSÉGI PÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Megjelen minden nap reggel.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben: Félévre 6.— K. Negyedévre 3.— K.
Vidéken: " 9.— " " 4.50 "

Főszerkesztő:

Dr. VARGA LAJOS.

Felolvasó szerkesztő:

SZATHMÁRY ZOLTÁN.

Egyes szám ára 4 fillér.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
Arany János-u. 2. sz. Telefon 442.

Közegészségügyünk.

Veszedelemes hírekkel vannak telve az ujságok. Itt is ott is megmarja az emberi erőt holmi alattomos epidémia és megtévezve az úgy is nehezen elviselhető társadalmi és közgazdasági bajokat, aktuálisá — égetőn, a körmünkre égett dolgok súlyával aktuálisá — teszi a közegészségügyünkkel való beható vizsgálódást. Bécsben a himlő grasszál, nálunk Magyarországon pedig a különböző veszes járványos betegségek pusztítanak, közelebből városunkban a tífusz szedi egymásután áldozatait.

Erőben, számban amúgy is napról napra fogyunk. A gazdasági viszonyok egyre siralmasabb következményeket rejtve a méhükben napról napra rosszabbodnak; az Ausztriával való közösség odafesti a falra újból a quótaemelés ördögét és ez vért meg izzadságot jelent; politikai konstellációk, meg egyéb szociális bajok fokozatos progressivitással kezdik ki önállóságunkat. És mindennek teljébe megcsikorgatva fogait, előbukkan a holnap homályos kö-

déből egy démonira torzult arc: a vén kaszás arca.

Odafenn a hegyek között, ahol százszorta tojtóbb az inség és százszorta durvább a mindennapi kenyér, hihetetlenül rosszak a közegészségügyi viszonyok. Sajnos még csak ázsiai nivóról sem beszélhetünk.

Lejebb a nagy alföldön meg beléje marta fogait az izmos, erős magyar tüdőke egy szörnyűséges veszedelem: a tüdővész és évről-évre — már-már közeljár a száz-ezerhez — egyre nagyobb lesz a halálesetek száma; sok ezer tüdőveszes ember szaladgál és fertőzi meg a levegőt.

A társadalom pedig egykedvűen behunyja a szemét és hagyja, hogy azoknak, akiket itthon hagynak a tengert járó hajók a szájára lehelje a maga gyilkos csókjait ez az irtózatossan gonosz kórság.

Sajnos, a mi népünk ebben az irányban még nincsen a műveltség és kellő tisztánlátás azon fokán, hogy teljes sikerrel és látható eredménnyel lehetne küzdeni ezen sok áldozatot követelő kísértet ellen. —

A magyar csak akkor megy a doktorhoz, ha segíteni egyáltalában nem lehet rajta, a végső határig vár, mert bizik az erős természetében és ami még rosszabb — a házi szerekben.

Mint jeleztük, hazánk közegészségügyi viszonyai semmiféle tekintetben sem mondhatók fényeseknek, sőt csak akkor látják meg azt a sok, rengeteg sok hibát és hanyag mulasztást, mikor járványok fenyegetnek, akkor megmozdul egy kicsit a sajtó is, reformokat követel, de ha elmúlt a veszély, akkor minden a régiben marad.

Hány és hány nagybacska község, illetve egész kör van kör- orvos nélkül állandóan, hány erős, javakorbelti magyar hazafi pusztul el, kellő orvosi ápolás hiány miatt, arról nem készül statisztika, pedig bizony rémes, elijesztő és tanulságos példát nyújtana a jövőre vonatkozólag.

De ezen nem is lehet csodálkoznunk, mikor egy körorvos, tanult, intelligens ember létére 40—60 filléres honoráriumokat kap egy-egy látogatásért!

Szent Isten, a mai viszonyok, a

Mig az eső szítal.

Írta: Sz. Szigethy Vilmos.

— A „Debreczen“ eredeti tárcája. —

A vihar úgy kezdődött, mint ahogyan a természetben szokott kezdődni. Nyomasztó volt a levegő, szinte perzselt (jóllehet október járt és igen pityergőre állt az ég szája), az asszonyka pedig bevette magát a diván sarkába azzal a nagy elhatározással, hogy onnan senki kedvéért nem mozdul ki.

A vacsora rég az asztalon várta a két emberfiát, lassankint el is hült, úgy vitték ki a cselédek, amint behozták. És vihogtak hozzá, örülve az összetűzésen, ámbar semmi- képen sem feküdt érdekükben, hogy a házi- nép haragos legyen.

Aztán peregetek az óranegyedek és a férfi ismét odaült az asszonyka mellé.

— Kis fiacskám, mondd meg végre, hogy mi bánt?

Rá se néztek. Ellenben a haragos asszony elfordította a fejét, majd kinyújtotta a lábát, hogy az ura annál kényelmetlenebbül férjen el.

— Ha nem akarsz beszélni, sohasem értelek meg. Mint ahogy hat esztendő óta sem tudtalak megérteni.

Egy lenéző tekintet volt rá a felelet, más semmi. A férfi nagy gyakorlattal —

amiben lehetett már sok része és tapasztalata — végre is fölkel és az égő szivaron újabba gyújtott.

— Végére főbe sem löhetem magam indokolatlan kapricokért! Én várhatok.

Belevette magát a hintaszékbe azzal a nagy elhatározással, hogy vár. Vár valamire, maga sem tudja, mire. Talán, hogy lecsön- desül az a nagy belső vihar, amely indoko- latlanul érkezett, beteges fantazmagória, ön- kinzás szülötte gyanánt s elvonul, mint a nyári zivatar, nyomot sem hagyva maga után.

Hat év alatt hozzászokott eléggé, sőt izgatódni sem tudott már miatta, hiszen jó az, ha a házastársak közül legalább az egyik nyugodt természetű. Ha két tulérz- keny idegű kerül együvé, legtöbnyire meg- szelidül az egyik. Egész önkéntelenül, ismer- retlen természeti erők parancsa folytán s mintegy gyöngéd oltalmazója lesz a má- siknak.

Hja ha még gyerek volna a házban! Akkor bizonyára elmaradnának ezek az apró zivatarok is, felszivna minden indulatot, ide- geskedést annak a parányi filozófusnak a romlatlan kedélye. De ha nincs, sok minden boldonságra ráér az ember, hiszen nincs fog- lalkoztatva állandóan leköttó valamivel.

Az apróbb összeüztések is megszokot-

takká válnak lassankint s ilyenkor, mikor az őszi szél duruzsol kívül, olyanfél képen hang- zik az, mintha vidám operett-melodíák röp- ködnének a levegőben. Pajkos dallamok, amik visszatérnek komoly pillanatokban holott minden együtt van itt, egy csak, a vigságra való kedv hiányzik.

A csendes megnyugvás végre is bán- tani kezdi az asszonyt s olyan szimptomák jelentkeznek, hogy végre kitör a vihar.

— Szivarozhatott volna a szeretőjénél, felesleges itt tönkretenni a függönyöket.

(Ahá, már pedzi!)

— Hol mondd, fiacskám?

— A szeretőjénél. ♣

A férfi ma különösen jó kedvében van, még a tréfára is rááll.

— Melyiknél, ha szabad tudnom?

— Amelyiknél félnyolcig szórakozott.

— Megbocsáss, angyalom, de még min- dig nem értem, melyikre gondolsz? A „ket- tős könyvitel“ tényleg bájos kis molett szöke, a „kassza-skontró“ ellenben a spanyol táncosnőkre emlékeztet. De mind elvesznek az „ultimo“ mellett, annak a kacérsága egy- szerűen fejedelmi!

Az asszony egyszerre egyenes helyzetbe ült, mintaa villámütés érte volna.

— Azt hiszi, hogy ha maga bolond, akkor másnak is elment az esze! Azt hiszi,

Győrfi Sándor

kötszer, pipere és férfi divatárú üzlete
* megnyílik *
a Simonfi-utcai bérházban október hó 1-én.

mai drágaság és nagy igényekkel bíró társadalom mellett egy diplomás embert ép úgy fizetnek, mint egy hordárt!

Sok-sok hiányt lehetne még felhozni közegészségügyünknek, de sürgős reformokra van szükség, gyökeres változtatásokra. — Első sorban az ivóvíz kérdése rendezendő, másodsorban a piacok, élelmiszerek szigorubbán vizsgálándók meg, az élelmiszer hamisítók sokkalta szigorubbán büntetessenek, harmadszor a körorvosok olyan dotációkban részesítendők, hogy ne legyenek az összes pályázatok meddői. Ez a pár sürgős reform képezne azt az erős alapot melyre építeni lehet, mert most — sajnos — még ez az alapunk is hiányzik.

Politikai hírek.

A hadügyi budget. Bécsből írják: Schönaiach hadügyminiszter mult heti audienciájáról a királynál az a hír került forgalomba, hogy azon a katonai kérdéseknek esetleg a most folyó kiegyezési tárgyalásokkal együtt való megoldásáról volt szó. Jól értesült helyről azt jelentik, hogy az tisztára önkényes kombináció. Az audiencia tárgya a hadügyminiszter előterjesztése volt a hadsereg 1908. évi budget, dolgában. A delegáció összehívásának időpontját ugyan még nem állapították meg, de kétségtelen, hogy még ebben az évben meg kell tartani az ülészakot, mert ha már a közös költségvetést nem is intézhetik el, legalább budget-provizóriumról kell gondoskodni a jövő év első hónapjaira.

A három közös minisztériumban már most dolgoznak a költségvetés egyes tárcainak összeállításán s közelebb már a közös miniszterek a két állam miniszterelnökeivel és pénzügyminiszterével megkezdik az értekezleteket, hogy megállapodjanak a közös budget tételeiben. A hadügyi költségvetésről kitudódott eddig is, hogy abban új jelentékeny tulkiadások nem lesznek, mert a hadvezetőség szerint annyira szükséges nagy

szerves reformok, mint a két éves katonai szolgálat is, még nem kerülhetnek megvalósításra. De a mostani viszonyok közt is vannak rendszabályok, melyeknek fogantatását a hadügyminiszter elengedhetetlennek tartja.

Az egyik ilyen rendszabállyal a budgetet akarják őszintévé és igazá tenni az évente bekövetkező budgettullépések orvoslásával. Egy 1872-iki rendelet szerint a hadügyminisztérium a hadsereg szükségleti cikkeket olyan árakkal számítja ki s teszi javaslatba, amilyent az utolsó tíz év árainak átlaga gyanánt kiszámít. Ezek a számok soha sem voltak pontosak s legtöbbször túllépésekre adtak okot, az utolsó években pedig, amikor az árak minden vonalon emelkedtek, még csak hozzávetőleges alapot sem adtak a számításához. Így a budgettullépések e tételknél 12—14 millió koronára emelkedtek. A hadügyminiszter ezt a dolgot rendezni akarja. Hallomás szerint erre a célra kilenc millió koronára van szükség, amellyel a költségvetést emelni akarják. A hadügyminisztérium szerint azonban ez nem jelenti a budget emelését, mert egyszerűen a túlköltségek tétele helyett állítják be a költségvetésbe. Ezzel szemben effektív új követelés az a kilenc milliós korona, melyre a tisztai fizetések fizetésénél van szükség. Schönaiach ehhez a reformhoz állását köti. Ezek az 1908-ik évi hadügyi budget legnevezetesebb új tételei.

A miniszterelnök a királynál.

A kiegyezés.

Politikai hírek.

Budapest, szeptember 17.

(Saját tudósítónktól.) A politikai korzó ma csupa nyüzsgés, csupa élénkség. Főképp a függetlenségi párt tagjai vonultak fel és a kedélyeket két dolog foglalkoztatja. Az egyik a kiegyezés ügye, a másik az a legújabb pártmozgalom, amelyről egyik reggeli lap közölt szenzációs hatásra szامت tartó részleteket.

A kiegyezésről az az általános vélemény, hogy a tanácskozások most sem fogják befejezni, hanem szükségessé válik még egy zárótárgyalás, amelyet már Budapestben tartanak meg.

Ma délelőtt a Bécsben lévő összes miniszterek összejöttek, de nem formális minisztertanácsot, hanem konferenciát tartottak, amelyben megbeszéltek a tárgyalások eredményének közjogi és parlamentáris vonatkozásait.

A függetlenségi pártban felfedezett akcióról a párt egyik oszlopos tagja kijelentette tudósítónk előtt, hogy nem rettennek meg attól, ha párt kebelében eszmék forrnak.

Ezuttal sincs egyébről szó. Szakadásról nem beszél senki és ha a párt egyik első értekezletén a dolgok szóba kerülnek, el is fogják intézni azokat a párt kebelében.

A Bécsben időző miniszterek egyébként holnap este visszaérkeznek, amikor is a függetlenségi párt több tagja azonnal felkeresi Kossuth Ferencet, akitől pártkonferencia összehívását kéri.

Bécs, szeptember 17. Gróf Andrássy Gyula ma ideérkezett s a bankgassei magyar házban szállt meg. Nyomban megérkezése után felkeresték a magyar miniszterek s fél tizenegy óráig maradtak nála. Ekkor Wekerle miniszterelnök a Burgba ment, ahol a király külön kihallgatáson fogadta. Déli tizenkét órakor a két miniszterelnök s a két állam közigazgatási miniszterei az osztrák miniszterelnökségen értekezletre jönnek össze, melyen jelen lesznek a koalíció három pártja képviselőiben gróf Apponyi András, gróf Andrássy Gyula és gróf Zichy Aladár miniszterek is.

Bécs, szeptember 17. Gróf Andrássy Gyula belügyminiszter ma reggel ideérkezett. A magyar miniszterek ma reggel 9 órakor Wekerle miniszterelnök szállásán gyűltek egybe és 11 óráig tanácskoztak a kiegyezési kérdések legújabb fázisáról. 11 órakor Wekerle miniszterelnök kihallgatásra ment a királyhoz. E kihallgatás ideje már tegnap meg volt állapítva és mint értesülünk, báró Beck osztrák miniszterelnök már tegnap jelent meg kihallgatáson az uralkodónál. Mindkét kihallgatás a kiegyezés kérdéseivel áll összefüggésben. 12 órakor a magyar és osztrák miniszterek az osztrák miniszterelnökségen fognak tanácskozni.

Bécs, szeptember 17. Ma délelőtt a földmívelésügyi minisztériumban véglegesen megbeszéltek az osztrák-magyar vámszerződésnek az állategészségügyre vonatkozó részét. Ezen az értekezleten a magyar földmívelésügyi miniszter Ottlik Iván miniszteri tanácsos, Hutyra Ferenc udvari tanácsos,

nem ismerem a teljes bünlajstromát és olyan vak vagyok, mint a többi szerencsétlen asszony!

— Nem hiszek ilyesmit. El vagyok ragadtatva a szemed búbjától.

— A bókjait tartogassa házon kívül, mert kifogy belőlük és szerencsétlenné válik. A mesében pedig legyen ügyesebb.

— Nagyon lekoteleznél, ha végre teljesen lelepleznél önmagad előtt. Alom az ítéletet, csak alapos és igazságos legyen.

Most már fel is ugrott a menyecske.

— Hogyne, majd elárulom a haditerveimet! Csak azt lesse. Jegyezze meg, hogy szemmel kísérem mindig, színházban, utcán és látom, mikor majd a lelkét küldi a nők után. Eláll a lélekzete, a szeme kidülled, ha egy ugynevezett „intelligens formát” lát, mindenki szép és jó, csak én nem.

— Édes fiacskám, ne ugraszd magad ostoba hangulatba. Hányszor ismétlitem, hogy ez képzelődés, mert te vagy nekem a legszebb, a legkülönb!

— Azt lehet mondani, mondanak maguk mindent, de valamennyien becselének. Komisz fajzat!

— Nono!

— Ha még egyszer leány volnék, sohasem áldoznám fel a nyugalmamat senki fia kedvéért. A leányismerőseimet is fel fogom

világosítani, hogy addig örüljenek, amig szabadok.

— Ezzel csakugyan nagy hálára kötelezed le a férfinépet, pláne ha a magadéhoz hasonló természetet fedezel fel.

— Pffuj, még sérteget is!

— Engedj meg...

— Ez, ez maga. Fitymálja az ember legszentebb fájdalmát s mosolyogva ad be gorombaságokat. Nem érdemi meg, hogy hordozza hátán a föld.

— Elismerem, mindent elismerem, csak azt magyarázd meg, hogy honnan szeded az aktualitásaidat?

— Velem ne beszéljen így!

— Édes fiacskám, majd elmegyek és járok egyet, te azalatt fekdj le és hűtsd le magad.

— Most az mondja, hogy bolond vagyok! — sipította az asszony.

— Isten mentsen! Annyit látok, hogy idegesebb vagy a rendesnél, kitérek rövid időre az utadból.

— Akkor lássam, amikor a hátam közepe.

— Édes vagy.

Megakarta csókolni, de az asszony idegesen ellökte magától. Hát jól van így is!

Az utcán megállt a kapuban, azon tü-

nódve, hogy itt marad egy ideig, aztán visszatér.

De ez feltűnhetett volna, azért mégis nekiindult a körutnak, azt sem bántva, hogy a szitáló eső ernyő nélkül éri.

Azon el is lehetett tünődni, hogy mint válik egyre nagyobb területeken sötétszürkév az aszfalt s az ut mentén, hogy csap apró hólyagocskákat a víz.

Valamelyik zenés kávéházból jökekdvü, zürzavaros lármá tört elő, — kikerülte, undorító volt most a cigányzene, mikor kezdte érezni a sok méltatlan megbántását és fájt a szive, mintha összeszorítaná valami.

A sarkon aztán belékarolt egy puha kar és dallamos hang sugta a fülébe:

— Jó estét, Pierot!

Megrezsent, ezen a néven régen nevezték akkor is csak valaki. A külvilág nem tudott, nem is tudhatott eről.

— Pierette, hát te?

— Itt vagyok megint, két napja kereslek.

— Hát az urad?

— Váloban vagyunk, semmiképen sem tudunk összeszokni. Én nem tudok élni a fővárosi forgatag nélkül, s sosem mozdulna ki hazulról. Óh, Pierot, hol van ami régi időnk, amikor bolondos gyermekálmokat szöveggettünk!

Megnyílt.

Megnyílt.

Központi női felöltő áruház Debreczen, Simonffi-u. 2. városi bérház.
ahol a legdivatosabb ujdonságok naponta érkeznek felöltőkben, gallérokban stb. állandó nagy választék. Olcsó és szolid kiszolgálás.

Debrecen 1907
220

Péchy József és Györy Lóránt miniszteri osztálytanácsosok képviselik. Volt tanácskozási a vasutügyi miniszteriumban is, ahol a Kassa-oderbergi vasut dolgát és a folyamatos tengeri hajózási összeköttetés kérdéseit tárgyalták. Hír szerint meg van a lehetőség arra, hogy a magyar miniszterek még ma visszatérnek Budapestre.

Bécs, szeptember 17. Wekerle Sándor kihallgatása háromnegyed óra hosszat tartott. A kihallgatásról a miniszterelnök visszatért a magyar Házba, ahol a kabinat tagjait informálta az audiencia eseményeiről. A magyar miniszterek ezután gyalog az osztrák miniszterelnökségre mentek, ahol közös minisztertanács kezdődött meg. Az újságírók kérdésére ezt válaszolta Wekerle:
— Elbúcsúztam a felségétől, minthogy ma visszautazunk Budapestre.

Egyház és iskola.

Az ev. ref. iskolaszék e hó 18-án délután 4 órakor ülést tart, Oláh Károly kulturtanácsnok elnöksége alatt.

A hasihagymáz Debrecenben.

Több tisztaságot!

A hatóság intézkedései.

— szeptember 18.

(Saját tudósítónktól.) Tegnapi számunkban már beszámoltunk arról, hogy Debrecenben tömeges tifusz megbetegedések fordultak elő, ami egy következményében súlyos járvány sötét képét veti előre.

A hatóság minden lehetőséget elkövet, hogy a veszélyes epidémia bekövetkezését megakadályozza.

Nagy arányú intézkedéseket tesz, amelynek sürgősségét nagyban növeli az a körülmény, hogy újabban ismét történik tifusz megbetegedések és a külsőségekről szintén sok tifusz beteget szállítottak be

gyógykezelés végett a helybeli kórház elkülönített osztályára.

A hatóság a járvány elleni óvintézkedéseket kiterjeszti a kutakra is. Az egészségtelen ivóvíz ugyanis veszedelmes elősegítője a tifusznak, már pedig tudva lévő, hogy Debrecen jóivóvízzel éppen nem dicsekedhetik.

Különösen áll ez a külsőségekre vonatkozólag is, hol az egészségre ártalmas rossz ivóvízü kutak veszedelmes sokaságban vannak. Felismerték ezt a veszedelmet az illetékes körök is és siettek a gátló intézkedések megtételére.

A mezőrendőrség közegei ma vizsgálatot tartanak a külsőségeken a kerületi és tiszti főorvossal. Különös képpen a kutakat veszik vizsgálat alá. Minden kutból vizet vesznek és megvizsgálják, hogy az egészségre nem ártalmas-e. Ellenkező esetben a kutakat azonnal lezárják.

Az óvintézkedések másik része abban merül ki, hogy a köztisztaságra a lehetőség határain belül felügyel a rendőrség. A tegnapi felhívással kapcsolatban már, úgy látszik, a nagyközönség is akcióba lépett, mert a főkapitánysághoz halomszámra érkeznek feljelentések egyes háztulajdonosok ellen, kik a feljelentések szerint nem tartják tisztán udvaraikat, házuk környékét. A rendőrfőkapitány kijelentése szerint ezeket a legszigorúbban megfogják büntetni.

A közeli napok alatt a rendőrség többször is vizsgálatokat fog tartani az élelmiszerárusoknál és a piacon. Könyörtelenül szigorúan elköboznak minden ártalmas élelmiszert és büntetik az elárúsítókat.

Szintén ma kezdik meg a vizsgálatokat a város belterületén s

máris névtelen feljelentés érkezett a hatósághoz, hogy a Széchenyi-utcán több egészségtelen kut van az udvarokon.

Városháza és vármegye.

Renoválják a városháza nagytermét. Debrecen város székházának sok vihart látott nagytermét renoválják lázas sietéssel. A renoválás ez alkalommal csak új ablakfát és ablakok feltételéből áll s e munkálatok az e hó 26-iki közgyűlésig befejezést fognak nyerni.

Szabadságon. Orosz Sándor Hajdúvármegye főszolgabírája ma kezdi meg négy hétre terjedő szabadságát.

A terménykivitel eltiltása. Csikvármegye törvényhatósága úgy gondolja a husdrágaságot megszüntetni s az állattenyésztést fellendíteni, ha Magyarországból semmiféle takarmányt vagy terményt nem exportálnak, nem különösen Romániában. Fel is irt ez ügyben a földmivelségi kormányhoz s Debrecen városát is ilyen intézkedés tételére kérte. A tanács legközelebb elintézi ez átiratot.

Hajdúmegye közgyűlése.

Készen van a tárgysorozat.

Az állandó választmány ülése.

— szeptember 18.

(Saját tudósítónktól.) Hajdúvármegye törvényhatósági bizottsági közgyűlése, mint azt már jeleztük is, e hó 26-án délelőtt 9 órai kezdettel lesz megtartva.

A közgyűlés tárgysorozata már elkészült s tegnap délelőtt foglalkozott ezzel Hajdúvármegye állandó választmánya.

Az állandó választmány ülésén Wesprémy Zoltán főispán elnöksége mellett jelen voltak: Kovács Gyula alispán, Czeglédy Mihály tiszti főügyész, Dávidházy Sándor tb. főjegyző, Nábráczky Béla dr. és Dalmy Barna aljegyzők, továbbá Kömmerling János, M. Tóth Pál, Adler Samu, Lójka Károly, Wesprémy István bizottsági tagok és Pénzes Sándor árvaszéki elnök.

A bizottság letárgyalta és elfogadni javasolta a tárgysorozat által feltüntetett összes előadói véleményeket, melyeket már lapunkban ismertettünk.

A tárgysorozat a számadások és költségvetési tételeken kívül 86 ügyet tartalmaz s főbb pontjai a következők:

Alispáni időszaki jelentés.
Kereskedelemügyi m. kir. miniszter urnak leirata a „Közuti-alap“ terhére felveendő 800,000 koronás kölcsön, valamint a hajdú-sámsoni vasúti állomáshoz vezető utvonálnak a törvényhatósági uthalózatba felvétele tárgyában.

M. kir. belügyminiszter ur f. év 68,103. rendelete, melyben a vármegye közönségét a debreceni menhely-bizottságba leendő 2 tag választásra felhívja.

Vármegye alispánjának előterjesztése az esküdtek kiválasztását eszközölő bizottságba 4 bizalmi férfi választása iránt.

Ugyanannak jelentése arról, hogy az országos „Árpád emlékünnepe“ előkészítő bizottságának megkeresésére, az ünnepély költségére a háztartási alapból 25 koronát utalványozott.

Ugyanannak előterjesztése a vármegye által ez évben fel nem vett 800,000 koronás kölcsön fedezésére a folyó évi utalpai költ-

Hirtelen átesapott más beszédbe:
— Boldog vagy-e? Mekkora a család? ...

— Nincs gyermekünk, — felelte a férfi rezignáltan s máris eszébe jutott, hogy miért is étél 6 karszűgön egy idegen nővel?

Valami ideges rángatózással árulhatta el magát, mert az asszony észrevette.

— Meglát valaki, nem szabad kompromittálnunk egymást. Gyere föl hozzám, egy csésze tea mellett elbeszélgetünk a hajdani gyermekes boldogságokról.

— Szép idők voltak, sosem jönnek vissza. Hej, ha meg lehetne néha állítani a föld forgását.

Loppal oldalt nézett, kutatni akarta az asszony arcát, mi maradt meg azon a régitől? Az észrevette.

— Megvénültem, ugy-e?
— Nem, Pierette, te még mindig az vagy, aki hat év előtt voltál.

— Gyere, gyere. Itt lecsapunk az oldal-utcán, mert jön már a színházazó nép. Ne félj nem csabitalak el, csak a lelkeket akarom a régi emlékek aranyporában megfürdetni.

A férfi szerette volna kiszabadítani a karját, de a husos bilincs erősen, mégis puhán és melegen fogta.

— Nem, Pierette, igazán nem tehetem. Egy félóra jöttem csak le, zug a fejem a sok munkától, — ma gondolkozni sem tudnék.

— Majd beszéllek én.

— Nem, kis fiam. Inkább máskor. Mondjuk holnap, akkor biztosan fölkereslek. Eljövök hozzád, amikor nem vársz, meg-leplek!

— Jaj, de édes lesz! — sikongott az asszony. — Lásd, hogy jó vagyok, nem kutakodom, elhiszem, amit mondasz és várlak. Itthon is vagyok, jegyezd meg jól a házat.

Kezet fogtak, hosszasan a rendesnél, de már jött a házmester.

— Jó éjt, Pierette!

— Jó éjt, Pierot! — s a szemébe nézett mélyen, mintha várna valamire. Az erős, szinte férfias kézzorításával fejezte ki azt, ami...ami talán elmaradt...

...Otthon aztán lábujjhegyen osont be a hálószobába, letérdelve az asszony ágya elé.

— Boesáss meg!

Két bágyadt, álmos, fehér kar kinyult és szó nélkül magához ölelte.

A fiatalság kedvenc találkozó helye a „Kölcsey“-kávéház
Csapó-u. 50. szám. Szives látogatást kér Szinetár kávé.

ségvetésben előirányzott 40,000 kor. felhasználása tárgyában.

Ugyanannak jelentése a debreceni nyiregyháza—csap—ungvári törvényhatósági közutnak állami kezelésbe vételéről.

Ugyanannak jelentése a vármegyei távbeszélőhálózat építési ügyében s kapcsolatosan Józsa községeknek e tárgyban hozott határozata.

Ugyanannak előterjesztése a központi gyámpénztár és a vármegyei egyes alapok készpénz feleslegeinek elhelyezésére szolgáló takarékpénztárak kijelölése tárgyában.

Ugyanaz a f. é. kilépő és elhalálozott választott törvényhatósági bizottsági tagok megüresedő helyeinek betöltése tárgyában előterjesztést tesz.

A vármegye háztartási alapjának 1908. évre szóló költségelőirányzata.

Dr. Czeglédy Mihály vármegyei tiszti ügyész kérvénye önmaga ellen fegyelmi vizsgálat elrendelése iránt.

Dr. Czeglédy Mihály vármegyei tiszti ügyész a törvényhatósági állandó népnevelési bizottság szervezéséről szóló szabályrendelet tervezetét beterjeszti.

Ugyanaz beterjeszti a házaló kereskedelem szabályozásáról alkotott tervezetet.

Ugyanaz az anyakönyvi kivonat díjak és családi értesítők bevételezése, kezelése és elszámolása tárgyában alkotott vármegyei szabályrendeletet bemutatja.

Ugyanaz a bérkocsi iparról alkotott vármegyei szabályrendeletet bemutatja.

A vármegyei egészségügyi bizottság véleményes jelentése a Hajdudorog községben felállítatni kért második gyógyszerár engedélyezése tárgyában.

Ugyanannak véleményes jelentése a vendéglő- és kávéházi ipar gyakorlásáról alkotott szabályrendelet módosítására.

Ezután egy esomó törvényhatósági átiratot tárgyalnak, egyes községek kérelmei, határozatai ügyében döntenek s a számadásokat és költségvetéseket bíralják felül.

A „Kossuth“-dalkör akciója.

Hazai Kossuth szobrok megkoszorúzása.

Először a karcagi Kossuth szobrot koszorúzzák meg.

— szeptember 18.

(Saját tudósítónktól.) Szép és hazafias cselekedetre határozta el magát Debrecen város egyik első rendű dalegylete, a „Kossuth“-dalkör.

Egyik értekezletén ugyanis kimondta, hogy a Debrecenről nagyon távol nem eső városokban emelt Kossuth szobrokat megkoszorúzza.

Folyó hó 22-én lesz az első koszorúzás Karcagon. A déli vónattal indul el a dalkör, számra nézve mintegy százan Karcagra, hol Karcag város ünnepi díszbe öltözve fogadja a dalkört.

Megérkezéskor nyomban a Kossuth szoborhoz vonul a dalkör, hol szentesi Tóth Kálmán polgármester fogadja és üdvözlí őket, majd ének számok és lelkes beszéd között a dalkör elnöke dr. Bacsó Dezső ügyvéd megkoszorúzza a szobrot.

Koszorúzás után a dalkör tagjai a város megtekintésére indulnak, este pedig a szobor fentartási alapra fényes hangversenyt rendeznek az „Othon“-szálló nagy termében.

Dicséretre méltó Karcag város képviselő testületétől, hogy a dalkör összes tagjait a város vendégül tekinti s a nemes és hazafias cél

iránti tekintetből az összes kiadásokat a város pénztárából fizeti.

Szívvel üdvözöljük a derék daloskör tagjait nemes és hazafias elhatározásukért.

A Kossuth dalkör alapító és pártoló tagjait ez uton is értesíti az elnökség, hogy amennyiben e hó 22-én, vasárnap délután a karcagi Kossuth-szobor megkoszorúzásában s a rendezendő jótékony célu dalestélyen részt akarnak venni, e hó 20-áig jelentkezzenek az elnökségnél (József kir. herceg-utca 8. sz. I. emelet). A kirándulásra kedvezményes vasuti-jegy engedélyezése a kereskedelemügyi minisztérium által kilátásba helyeztetett.

Színház.

* **Az ülőhelyek törzskönyvezését beszüntették.** Tegnap délelőtt a színházi bizottság egyik albizottsága ülésezett, amikor is kimondták, hogy a törzskönyvezett jogokat ezután csak a páholybérletekre vonatkozólag tartják fent, míg a földszinti ülőhelyekre vonatkozólag csak az előző évi bérlők jogait respektálják. E módosítás már a most folyó bérlésváltozásoknál lép életbe.

A szabómunkások bérharc előtt.

A legujabb bérmozgalom.

A munkások ultimátuma.

— szeptember 18.

(Saját tudósítónktól.) Debrecen ipari életének nyugodtságát újabb sztrájk fenyegeti. Ezúttal a szabómunkások indítottak bérmozgalmat és a helyzet úgy áll, hogy e hó 23-án alighanem minden debreceni szabó-műhelyben pihenni fog az olló és a tű.

Ez különben csak akkor következik be, ha a mesterek nem teljesítik a munkások követeléseit, amit különben a mesterek lehet-tlennek vallanak a követelések túlzottságánál fogva.

Már pedig az összes szervezett debreceni szabómunkások szakgyűlésükön egyhangulag kimondottak, hogy ha helyzetüket nem javítják, 23-án sztrájkba lépnek.

A szakgyűlésen megállapított követeléseik főbb pontjai; 20 százalékos béremelés, 10 és fél órai munkaidő, a tuórák magasabb díjazása és hogy kézi munkás csak szervezett mesternél dolgozhat.

A mesterek a béremelésre vonatkozó követeléseiket is túlzottnak tartják, de meg a munkások kívánásait már csak azért sem teljesíthetik, mert a bérharcoló a sztrájk által hatalmi kérdést akarnak kivívni, azt ugyanis, hogy kézi munkás csak szervezett mesternél dolgozhat. Ezt a munkaadók abszurdumnak tartják és inkább elfogadják, a mostani őszi nagy munkaidő alatt rájuk nézve valóságos csapást képező sztrájkot, de ezt nem teljesítik.

Nagy az ellentét a két harcoló

fél között már csak azért is, mert a munkásokkal szemben a munkaadóknak erős szövetségük van és így remélik, hogy kibővíthetik a sztrájkolókat.

Hírek.

A „Debrecen“ szerkesztősége és kiadóhivatala Arany János-utca 2. (Hungaria épület), földszint, a Kereskedelmi oszrak... lépcső-folyosóján. Telefon 412 ...

Az asszonyi furfang.

A rablótámadás.

Aki önmagát rabolja ki.

— szeptember 18.

(Saját tudósítónktól.) Az asszonyi furfang ritka érdekes epizódját hámozta ki a bőszi örményi esendőrség egy rendkívül véres, izgalmas rablótámadásról.

Pár héttel ezelőtt történt a dolog a közeli Hajduböszörményben, hol egy szombat este Rubinstein Mór ottani kereskedő házába kőbor cigányasszonyok állítólag betörték és az asszonyt megkötözve, a házat kirabolták. Rengeteg ruhaneműt, értéktárgyakat és 550 koronát vittek el az állítólagos rabló asszonyok.

A rablás történetekor csak késő este tért haza a távollevő Rubinstein, ki megkötözve találta a földön fetrengve feleségét. Nagy nehezen megtudván az asszonytól, hogy mi történt, nyomban a esendőrségre szaladt és feljelentést tett.

A hajduböszörményi esendőrség lázas nyomozást indított a tettesek kézrekerítésére. Az ügyben azonban pár nap mulva szenzációs fordulat állott be. Ballács járásörmester ugyanis kiderítette, hogy a rablás egyáltalában meg sem történt, mivel az állítólag elrabolt értéktárgyak nagyrészét a helyszíni szemle alkalmával a házban össze-vissza eldugdosva megtalálták.

Vallatára fogták természetesen Rubinsteinét, ki bevallotta, hogy őt sohasem rabolták ki. A rabló történetét csak azért költötte, hogy az ura megfélemlédjen és esténként maradjon odabaza, ahelyett, hogy barátjaival korcsmába, kávéházba menne.

Aztán előkerültek az elrablott cikkek is és az asszony bevallotta, hogy ő maga kötözte össze nagy furfanggal saját magát. Az érdekes fordulat után a esendőrség megszüntette az eljárást.

Csak azt nem tudják, hogy Rubinsteinnek r cipője bevált-e és most már esténként hűségese a szoknyája mellett ül-e a férje?

— **A vármegyei függetlenségi párt** e hó 26-án reggel 8 órakor értekezletet tart Angol királynő éttermében, amikor is a megyei közgyűlés elé kerülő ügyek mellett állásfoglalásról beszélte meg. A közgyűlés ugyanaznap 9 órakor veszi kezdetét.

— **A tifuszjárványhoz.** A rohamosan terjedő tifuszjárvány meggátlására nagyon életre való eszmét penditettek meg. E szerint tényleg üdvös volna, ha a fertőzött kutak ivóvíze helyett a közönség ártézi vizet inná, melyet a határban levő köntösgáti ártézikutról szállítanak be naponként Debrecenbe. Bizonyára akadna vállalkozó, aki e tervet megvalósítani s a közönség amellet, hogy olcsó pénzért fertőzetlen vizet használhatna, megismerkedhetne az ártézi viz elsőrendű voltáról is. E sorokkal kapcsolatban hívjuk fel az illetékes hatóságot, hogy a nyitott árkokat, melyek főfészkei minden ragályos betegségeknek, haladéktalanul tömésse be.

— Ifj. Wessprémy Kálmán temetése. Tegnap délután temették el a korán elhunyt ifj. Wessprémy Kálmánt igen nagy részvét mellett. A temetésen jelen volt Wessprémy Zoltán főispánnal s Kovács Gyula alispánnal élén a vármegye egész tisztikara, Király Gyula városi tanácsnok vezetése alatt számos városi tisztviselő, Kárály Lajos kir. mérnökkel az államépítészeti hivatal tisztikara stb. A temetési szertartást Jánosi Zoltán lelkész végezte. Nagy közönség kísérte ki a koporsót a Kossuth-ucai temetőbe.

— Hajdumegyék és szolnokmegyei kiállítás. Jász-Nagykun-Szolnok megye gazdasági egyesülete 50 éves jubileuma alkalmából fényes kiállítást rendezett, melyen Hajdumegyéből is sokan vettek részt. A hajdumegyey gazdasági egyesületet hivatalosan Csapó István képviselte.

— Az általános sztrájk Debrecenben. A debreceni szervezett munkások is csatlakoztak ahhoz a mozgalomhoz, hogy október 10-én az ország munkássága általános sztrájkokkal demonstráljon a választói jog mellett. Mint már jelentettük a gázgyári munkások szeptember 14-én tartott értekezletükön, továbbá a debreceni földmunkások és téglagyári munkások szeptember 15-én tartott értekezletükön, a debreceni szabómunkások szeptember 15-én tartott nyilvános szakgyűlésén, a debreceni élelmezési munkások szeptember 15-én tartott értekezletükön kimondták, hogy október 10-én nem dolgoznak.

— Megszűnt a waggonhiány. Hajdumegye e havi közigazgatási bizottsági ülésén egy interpelláció hangzott el, mellyel a Hajdumegyében uralkodó waggonhiányt tették szóvá. A „Debrecen” akkor vezető helyen tette szóvá e bajokat s a felszólalásnak meg is volt az eredménye. Böszörményi tudósítónk jelenti ugyanis, hogy a böszörményi állomáson megjelent a debreceni üzletvezető-ég egyik főtisztviselője és fő kocsiintézője s elrendelték, hogy ezentúl a személykocsik megszaportandók, az áru- és terményfelvétel azonnal megkezdessék s ha a raktárak megtelnek, akkor a szabadban levő rakodó helyekre is kell rakni árut s vízhatlan ponyvával kell beborítani azután, amely rendelkezés eddig nem volt; egyszerűsített intézkedés történt arra, hogy Böszörménybe nagyobb számú teherkocsi hozassék, a mi meg is történt, úgy hogy most már akadálytalanul és szorgosan bonyolítatik le személy és teherforgalom egyaránt.

— A Debreceni Akadémiai Athléta Klub alakuló közgyűlése. Tegnap délután 6 órakor tartotta öskollégiumunk legifjabb, de legtöbb reményekre jogosító egylete alakuló közgyűlést dr. Jászi Viktor felügyelő tanár elnöklété alatt. Az ifjuság teljes számmal gyűlt össze a gyűlésteremben s általános lelkesedés között választotta meg a D. A. C. 1907—908-iki tisztikarát. Elnökké választott egyhangulag Szunyogh Rudolf joghallgató, az ifju athléta gárda egyik legtehetségesebb tagja, kinek egyénisége teljes garanciát nyújt arra, hogy az ifju egylet továbbra is a helyes mederben fejlődik. Titkár: Karácson András th., jegyző Gönczy Béla th., pénztárnok: Miklóssy Sándor th., ellenőr: Kalmár István th. Választmányi tagok: Székelyhidy Béla th., Kiss István th., Vaday Béla th., Igyártó Sándor th., Szentimrey Dániel th., Tarpay Miklós th., Szabó Béla th., Terhes Barna th., Kovács Odón th., Nagy Zoltán th. Motesiczky Pál th. Szertárnok: Balogh János, A közigazgatási tanfolyam hallgatók közül: Bagoly Sándor, Cséke Jenő lettek választmányi tagok.

— Jom-Kipur és a király. Ma van Jom-Kipur, a zsidók hosszú engesztelő napja. Ez a nap ezidén a kiegyezésre is fontos jelentőséggel bír. Holnap dél el; kiengesztelődünk vajjon Ausztriával, vagy tovább háboruszkodunk vele. Az ország népe olyan kíváncsian nézi We-

kerle és Beck mérkőzését, akárosak a kiválasztott nép az első három csillagot, amely engedélyt ad neki, hogy bójtját megszakítsa.

— A nyáron, — úgy beszélük, — Wekerle Sándor miniszterelnök a szokottnál rezignáltabb hangon beszélt a kiegyezésről ó felségével Ischlben.

— Felsőges uram, — mondta — nem tudom, nem török-e bele a bioskám ebbe a vállalkozásomba.

— Mindegy, kedves Wekerle, — válaszolt a király, — de azt mondhatom önnek, hogy már unom ezt a hosszadalmas huza-vonát. Kivánom hogy Jom-Kippurig okvetlenül vessenek véget a kiegyezési tárgyalásoknak.

Wekerle meglepődötten nézett a felségre. A király kitalálta, hogy a jelzett terminuson csodálkozik a miniszterelnök és hogy meglepődöttsége sokáig ne tartson, hamarosan hozzátette:

— Higye el, kedves Wekerle, ha ön olyan sokáig lesz Ischlben, mint én, ön is így fog majd beszélni.

— A zenedeli vegyes énekkar a nyári szünet után ismét folytatja dicséretes működését. Örömmel vesszük ezt tudomásul, mert városunkban bizony nagyon is szükség van a művészi zene támogatására. Csak aztán ne lankadjon a tagok eddigi buzgalma! Az újakat lelkesítse a régiek jó példája, emezek pedig ne erőltessék meg magukat a pontosságban! Az első próba különben ma, szeptember 18-án, szerdán délután fél 6-kor lesz a zenedében, a szokott helyen.

— Nagy József alapítvány. A Nagy József-féle ezer koronás alapítványt az évre Szele György lelkész fiának, Szele Miklós teológusnak ítélte oda, ki az alapítványi összegből külföldi tanulmányokat tesz.

— A debreceni faipar részvénytársaság, amelynek fő célját képezi a fűtőanyag beszerzését lehetőlcsové és minden tekintetben kényelmessé tenni, megtette a kellő intézkedéseket, hogy e feladatának a közelgő őszi és téli idény alatt megfelelhessen. Gondoskodott nevezetesen kellő mennyiségű, kitünő minőségű tűzifáról, aminek eladása az Ispotály-lapason levő telephelyről folyó évi október 1-én fog megkezdetni. Rövid idő alatt elkészül a gőzfavágó is, amely november 15-én kezdi meg működését. Közelebbi kimerítő felvilágosítást ad a vállalat irodája Hunyadi-utca 10. sz. alatt. Telefon szám 587. Az igazgatóság.

— Jom kippur. Tegnap este kezdődött izraelita polgártársaink engesztelő ünnepe, mikor is a magabaszálás órái következnek el. És tart az ünnep ma alkonyatig, mikor a csillagok kigyulnak s az imában, szigorú bójtben eltöltött hosszunarap után lelkiileg megkönnyebbülve ülhetnek terített asztalokhoz. A modern világnézet csak keveset tudott felszabadítani a Kolnidre hatalmas hangulatának fensége alól. A hosszú napot mindenki megtartja, még az is, aki egész éven át keveset törődik a rituissal. Tegnap este a debreceni imaházak is megteltek ájtatos imádkozókkal, kik bójtöléssel és fohászokkal kérik az eget urától, hogy büneik alól oldozza fel őket.

— Debreceni színnövendékek. A debreceni fiatalok közül ez évben nagyon sokan léptek a színi pályára. Ezek között egyike a legtehetségesebbnek Debrecenzsny Gusztáv, kinek nevével a magasabb színvonalu műkedvelői előadások már találkozunk. Debrecenzsny Gusztávot a Népszínház-Vigopera igazgatósága teljesen tandíjmentesen vette fel, a jelesen letett felvételi vizsga alapján. Szintén a Vigoperához vettek fel egy másik debreceni fiatal embert, Nagy Gábort.

— Nagy tűz Balmazújvároson. A szomszédos Balmazújváros ha-

tárában e hó elején nagy tűz pusztított. A tűz a Nagytanyán levő Lichtsein birtokon ütött ki, amikor is leégett 4 nyári jászol a benne volt 23 ökörrrel egyetemben. 11,900 korona kárt okozott a tűz, ez azonban biztosítás útján megtérül. A tegnapi megtartott tűzvizsgálat megállapította, hogy a tüzet Murai András, Nagy Imre és Nelehay János béresek gondatlansága okozta s ezért a nevezettek ellen megtették a bünvadi feljelentést.

— Művészt a Bikában. A Bika szálloda nagytermében ma este fél kilenc órai kezdettel két kiváló magyar művész hangversenyt rendez. Mindkettő teljesen képzett, jőnevű magyar zeneművész, kiknek híre már szerte az országban elterjedt. Magyary Irén cimbalomművész az egyik, míg a másik Reyam József hegedűművész és zenehumorista. Aki hangversenyükre elmegy, minden bizonnal gyönyörű zeneművészetben fog gyönyörködni.

— Merénylet a kávéházban. Csuf eset színhelye volt a mult hét péntekjén virradóra az Oithon-kávéház, hova egy öt óra tájban beállított egy uri külsejű fiatal ember. A kávéházban egyedül a kávéslány volt. Az alkalom pillanata bűnös gondolatot ébresztett az ismeretlen férfinban, ki szó nélkül a leányra rohant és merényletet akart ellene elkövetni. A leány védekezett, segítségért kiáltozott, mire az idegen botjával rátámadt és több sérülést ejtett rajta, majd elmenekült. A leány panaszára a rendőrség szigorú vizsgálatot indított és csakhamar kinyomozta a tettést H. J. kereskedősegéd személyében, ki ellen a bünvádi eljárást megindították.

— A oélttészett golyó. Tegnap számunkban már irtnak arról a tragikus végezetű esetpatéről, mely tegnapelőtt Böszörmény határában, Oláh Miklós tanyáján játszódott le. Oláh Miklós ugyanis összeveszett harmadosával Lada Sándorral, kire kétszer rálőtt. A golyó azonban Lada feleségét érte. A böszörményi csendőrség Oláh Miklóst letartóztatta és tegnap bekísérte az ügyészségi fogházba. Oláh Miklós különben nagyon heves hajlamu ember és már többször is volt büntetve. Legutóbb a nyiregyházi törvényszék 8 hónapi fogházra ítélte, de most 4 hónapi szabadságot kapott és alighogy kiszabadult ismét követett el büntettet. Erre való tekintettel előzetes letartóztatásba helyezték.

— Főzőnk fűszert és a főzéshez szükséges kellékeket legolesőbban Mayer Jenő fűszer és csemege üzletében szerezhetik be.

— A pincér szakiskola felügyelő bizottsága Oláh Károly tanácsnok elnöklété alatt e hó 20-án tart ülést.

— Remekszép képek vannak az „Uránusz” villanyszínház műsorán állandóan. A tulajdonosok mindent elkövetnek, csak hogy a közönségnek mindenből a legjobbat nyujthassák. Nincs is panasz a művezetésre, mert a közönség napról-napra megtölti a színház nézőterét. Kétnaponként változnak a képek s egy kép kétszer nem kerül bemutatásra. Emellett a képek jó kivitelűek; nem rontják a szemet s nézésük igazi élvezetet szerez.

— Hűtlen hetes. Weinberger Bernát kereskedő tegnap kiküldte hetesét, Szabó Istvánt az állomásra 25 korona értékű áruval. A hetes az árukat értékesítette és a kis pénzzel megugrott. A rendőrség keresi.

— Tífusz ellen a legbiztosabb óvszer a Szabó Kálmán gyógyszerész gyárában előállított az állami vegykerületi állomás által megvizsgált és az orvosi szakkörök által

egyedül ajánlott vegytiszta bakterium mentes szódavíz. Valódi csakis Szabó Kálmán gyógyszerész feliratu üvegekben. — Telefon szám 142.

Tegnap halottak. Tegnap a helybeli anyakönyvi hivatalban a következő haláleseteket jelentették be: Baranyi Bálint ev. ref. 25 éves, Kaczkovszky Gyuláné róm. kath. 21 éves, Nagy Róza ev. ref. 7 hónapos, Kovács Ferenc ev. ref. 25 napos, Kovács Kálmán róm. kath. 2 hónapos, Horváth József ev. ref. 85 éves.

x Férfiaknak nélkülözhetetlen a legújabb öngyújtó-készülék. Darabja 1 korona 50 és 2 korona Mentze áruházában Kossuth-u. 4. sz.

Gyilkosság a tanyán.

Tizenhétéves gyilkos.

Esküdtársi főtárgyalás

— szeptember 18.

(Saját tudósítónktól.) A tegnap megtartott esküdtársi tárgyaláson egy 17 éves parasztleány állott gyilkossággal vádolva. Ez a fiatal legény már embert ölt.

Az esküdtársi tárgyaláson dr. Szűts Miklós elnökölt, míg szavazóbírák dr. Oláh Miklós és Horváth István voltak. A vádat Gáthy Bálint kir. ügyész, a védelmet dr. Ballai Béla látta el.

Németh Mátyás 17 éves kisujszállási születésű napszámos volt szándékos emberölés büntetével vádolva. Németh Mátyás ez év tavaszán a Debrecen határában lévő Nagyháti-tanyán dolgozott, mint napszámos. Május hó 7-én gabonával telt zsákokat szállítottak a magtárakba Deák Sándor kocsigazdával, mivel munkaközben heves szóváltásba keveredett.

A veszekedés anyira bántotta a legényt, hogy dühösen abbahagyta a munkát és bement az ólba, hol lefeküdt és aludt egészen addig, míg ebédre nem csengettek.

Ekkor egy négyágu vasvillával jött ki és az uton meglátta Deák Sándor kocsiát. A düh elöntötte, utánna sietett és a vasvillával leütötte, sőt aztán a földön heverő emberre két oly hatalmas ütést mért, hogy a szerencsétlen azonnal meghalt.

Németh Mátyás látva a véres eredményt, ellökte a vasvillát és elszaladt, de csakhamar elfogták és átadták a csendőrségnek.

A tegnapi tárgyaláson a vádlott azzal védekezett, hogy tettét erős felindulásában követte el. Végre is az esküdtek igazmondása alapján a bíróság meghozta az ítéletet, mely a vádlottat hat évi fegyházzal sújtotta. Az ítélt felebbezést jelentett be.

Távirat és telefon.

A horvátok mozgalma.

Zágráb, szeptember 17. Több horvát kerületből, melyeknek koalíciós képviselői vannak, a választók nagy elégedettségéről érkezik hír. A koalíció tudvalevőleg elhatározta, hogy Rakodczay bánnal semmiféle érintkezésbe nem lép. Ezáltal azonban lehetlenné vált nekik, hogy a kerületek helyi érdekeit szolgálhassák, mivel nem járhatnak el ezekben a horvát országos kormány fejénél. Ez aztán érthető módon kellemetlen hangulatot támaszt a választók közt. — Vasárnap ismét volt több népgyűlés, melyek közül néhánynak igen zajos lefolyása volt. A Starcevic-párt Grlsban tartott gyűlést, de az uton egy tömeg tojásokkal dobálta meg a szónokokat, amire Elegovics képviselő leugrott a kocsiról s a tamadókra több revolverlövést tett. A szlavóniai Sopieban a haladópart hitt egybe gyűlést, melyen dr. Lorkovics képviselő és Wilder, a Pokret szerkesztője vettek részt. A szónokok heves támadást intéztek a papok ellen, ami olyan izgalmat okozott a népgyűlés résztvevői között, hogy a gyűlés határozathozatal nélkül oszlott szét.

A kiegyezés ügye.

Bécs, szeptember 17. A kiegyezési tárgyalások óriási feltűnést keltve ma délben hirtelen félbeszakadtak. Emiatt a kormány lemondásának híre terjedt el, de később beigazolódtott, hogy e hír alaptalan. A tárgyalásoknak eddig semmi eredménye sincsen. A miniszterek ma este hazautaztak, mindössze Andrássy Gyula gróf belügyminiszter maradt Bécsben, akit holnap Ferencz Ferdinánd trónörökös fogad külön kihallgatáson. A kiegyezési tárgyalások megszakítása mindkét fővárosbörzójén irtózatot rémületet keltett. A tárgyalásokat október elején Budapesten folytatják.

A Polónyi—Lengyel ügy.

Budapest, szeptember 17. A Polónyi—Lengyel-féle perben a vizsgálóbíró ma hallgatta ki az utolsó tanút Jelinek Henrik a közuti vasutak igazgatójának személyében.

A feketehimlő Fehérmegyében.

Székesfehérvár, szeptember 17. A szomszédos Csákváron egy budapesti kórházból jött beteg kiütött a feketehimlő. A beteget azonnal elkülönítették s jóllehet az alispán utasítása folytán a főorvos minden óvintézkedést megtett, a rémület egész Fehérmegyében általános.

A Győri Napló válsága.

Győr, szeptember 17. Kvacsnicska Károly sertéskereskedő és a Győri Napló ellen a törvényszék ma elrendelte a csődöt. A vizsgálóbíró azonnal elrendelte Kvacsnicska letartóztatását, de a rendőrközegek nem találták meg, mert időközben megszökött. Kvacsnicska 60 ezer koronával károsította meg üzletfeleit s szökése előtt bizalmasabb ismerőseitől nagyobb összegű pénzkölcsönöket vett fel. A tekintélyes Győri Napló sorsa így válság előtt áll.

A kolozsvári dráma.

Kolozsvár, szeptember 17. Az öngyilkosságot elkövetett Litvay család mindnégy tagját ma délután temették el általános részvét mellett egy közös sírba. Litvay sikkasztási ügyében a vizsgálatot folytatják, de eddig még a kár összegét megállapítani nem lehetett.

A marokkói zavarok.

London, szeptember 17. A Daily Telegr. jelenti Mazaganból e hó 14-iki kelettel: Negyvennyolc zsidót, kiket Casablancánál elfogtak, ma kiváltottak. Muley Hafid serege

hir szerint 16,000 modern fegyverzettel ellátott emberből áll. Ma el Ainen 600 ugynevezett — férfiával Marakesbe érkezett. Európaiak, zsidók és mórok Rabatból Sassaiba és Mogadorba menekülnek.

A velencei gyilkosság.

Velence, szeptember 17. A tegnap Svájból ideérkezett Gradenigo Lipót ügyvéd elvállalta Naumovnak, gróf Komarovszki gyilkosának a védelmét. Komarovszki grófnét több oldalról arra biztatják, hogy a pörben mint magánpanaszos lépjen föl. A questura ma még egy Tar-novszka grófnő nevére címzett levelet foglalt le. Ez a negyedik levél, mely a grófnő nevére címezve ideérkezett.

Öngyilkos tábornok.

Madrid, szeptember 17. Don Carlós trónkövetelő Wallesindó nevű tábornok szárnysegéde agyonlőtte magát.

Zsidóüldözés Odesszában.

Berlin, szeptember 17. A Vossische Zeitung jelenti Odesszából: Egy ismeretlen kezek által megölt kerületi rendőrfelügyelőnek temetése tegnap az orosz népszövetség embereinek újabb gyalázatos garázdálkodásra szolgált alkalmul. Amidőn a temetési menet a zsidókórházhoz ért, a népszövetségnek a menetben levő emberei lövöldözni kezdtek. A zsidók a maguk részéről revolverlövésekkel válaszoltak. Menekülésük közben a zsidó kórházat kikutatták és sok zsidót és egy keresztény leányt súlyosan megsebesítettek.

Törvényszék.

§ Felmentve a vád alól. A tegnapi esküdtársi előtt Nagy Lajos hajdunánási 23 éves legény állott. E fiatal embernek az volt a vád szerint a bűne, hogy ez év június havában összerperlekedés közben Kun Imrére lőt, kit a golyó nyakán csak könnyen sebzett meg, úgy, hogy a sérülése pár napig tartott. — Minthogy a tárgyaláson nem nyert beigazolást, hogy Nagy Lajos tényleg rálőtt volna a sértettre, ez pedig annak idején még láttelest sem vett föl a sérülésről — a vád? képviselője, a vádat el ejtette, így a törvényszék az eljárást a maga hatáskörében megszüntette.

Odol

APRÓ HIRDETÉSEK

Díja: 10 szög 40 fillér, minden további szög 4 fill., vastagabb betűkkel szedett szög 6 fill.

Levélbeli tudakosdásokra pontosan válaszolunk, ha a szükséges levélbélyeg beküldöttik.

— Apró hirdetések előre fizetendők. —

Eladó zongora. Jókárban levő kitünő zongora eladó. Megtekinthető a vásártéri villanyzinházban.

Tanuló fizetéssel fölvetetik Krausz Gyula kézimunka és rövidáru üzletében Kossuth-utca 15. sz.

Csemege szőlőt ajánlok kereskedők- és magánfogyasztók részére a legolcsóbb napi ár mellett. Darvas Miksa szőlő kivitele Debrecen. Telefon 294. 725

Villamos világítási

és erőátviteli berendezések, lakások, üzletek és egyéb helyiségek részére, legelőnyösebben és a legnagyobb szakértelemmel Földvári L. debreceni első hatóságilag engedélyezett, villamosság és elektrotechnikai vállalat által készülnek. Tervezések és költségvetések díjtalanul. Telefon 168.

A legszebb csemege szőlőt kicsinyben és nagyban kosár vételnél 21 és 23 krért árúsítok Wolf R. Kandia-u. 15.

Keresek egy nőt 25 évtől 35 évesig, aki németül is beszél házvezetőnőül, címe meg tudható Turai Farkas irodájában. 773

Ügyes leány vagy fiatal asszony reggeli takarításra kerestetik. Simonffy-utca 39. sz.

Új elektrotechnikai vállalata.

Világítás, házi és magán telefonok, villanycsengők berendezése és karban tartása (évi bérlet mellett), orvosi és fizikai műszerek készítése és javítása, gáz, benzin és elektromotorok szerelése és javítása, legújutányosabban és legnagyobb szakértelemmel csak FÖLDES és VAJNER

elektrotechnikai vállalatánál Debrecen Piac-utca 26. sz. alatt eszközölhetők saját nickelő és galvanizáló-telep. Telefon szám 210. 470

Az

**őszi és téli
ujdonságok
női ruhaszövetek, flanel-
lek és barchetekben
megérkeztek**

Bosznay J. és Társa

divatáruházában

Debrecen, Kossuth-u. 5.

Használjunk kizárólag
BocsKay - Crémet,
mely felülmúlja az összes ilyen gyártmányokat.

minden jobb fűszer- és di-
vataru kereskedésben.

Kapható:

„Bankegyesület Részvénytársaság”

Debreczen, Piac-utca 72. sz.

Foglalkozik a banküzlet összes ágazataival. Leszámítol váltókat, utalványokat, nyílt tételeket stb. Törlesztéses vagy kamatozó kölcsönt nyújt bekebelezés mellett földbirtokokra és házakra. Előleget ad értékpapírokra, árukra stb. Átvész tőzsdei megbízásokat. Elfogad betéteket könyvecskékre, folyó (chek) számlára, pénztárjegyekre és vállalkozik minden egyéb bankügylet kötésére is.

Az igazgatóság,

HIRDESSÜNK DEBRECZEN

című politikai napilapban. — Kiadóhivatal: Arany János-utca 2.

Ha kőszvényben vagy csuzban szenved, ha rheumaticus bántalmak gyötrik, használja az orvosilag kipróbált s kiváló jónak elismert

Tölgyfa-balzsamot,

mely a legrövidebb idő alatt megszünteti s gyógyítja a legfájdalmasabb kőszvényes vagy csuzos betegségeket, hát- és derékfájást, a kezek és lábak csuzos szaggatását.

A tölgyfa-balzsam a balzsamok királya,

mert hatása gyors s biztos. Mint lob- s daganatoszlító szer is páratlan! Csak külsőleg használendő, egyszerű bekenés által.

Egy próba meggyőz arról, hogy a tölgyfa-balzsam legjobb szer a csúz, kőszvény, rheuma, ülőidegzésbe (ischiás) ellen feltalált összes szerek között.

I üveg tölgyfa-balzsam ára: I korona 50 fillér.

Kapható:

Mihalovits Jenő gyógyszertárában Debreczenben.